

21.11.2019

Järvenpään kaupunginvaltuusto xx.xx.2020 § xx

Järvenpään kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet

1 Lainsäädäntöperusta ja soveltamisala

Kuntalain 14 §:n mukaan valtuuston tulee päättää kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteiden tavoitteena on linjata ohjaus- ja johtamisjärjestelmän yhdenmukaisuutta sekä vahvistaa kaupungin ja kaupunkikonsernin hyvää hallintoa ja johtamista. Perusteet koskevat kaikkia kaupungin toimielimiä ja johtoa sekä kaikkea kaupungin toimintaa, josta kaupunki vastaa omistuksen, ohjaus- ja valvontavastuun sekä muiden velvoitteiden myötä.

Sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta on lisäksi voimassa, mitä kaupungin hallintosäännössä sekä muissa ohjeissa ja määräyksissä on sanottu.

2 Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoite ja tarkoitus; käsitteet

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on tukea strategisten tavoitteiden toteutumista, riskienhallintaa sekä varmistua toiminnan jatkuvuudesta ja tuloksellisuudesta.

Sisäinen valvonta on osa kaupungin johtamisjärjestelmää sekä kaupungin johdon ja hallinnon työväline, jonka avulla arvioidaan asetettujen tavoitteiden toteutumista, toimintaprosesseja ja riskejä. Valvonnan tarkoituksena on edistää kaupungin tehokasta johtamista, riskien hallintaa, toiminnan kehittämistä ja tuloksellisuuden arviointia.

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan yleisesti kaikkia niitä kaupungin ja kaupunkikonsernin toiminta- ja menettelytapoja, joilla tilivelvolliset ja muut esimiehet pyrkivät varmistamaan, että

- kaupungin toiminta on taloudellista ja tuloksellista,
- päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa,
- lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja että
- omaisuus ja resurssit turvataan.

Riskienhallinta on osa sisäistä valvontaa. Riskienhallinnalla tarkoitetaan järjestelmällisiä menettelytapoja, joiden avulla

- tunnistetaan ja kuvataan kaupungin ja kaupunkikonsernin toimintaan liittyviä riskejä
- arvioidaan riskien merkittävyyttä ja toteutumisen todennäköisyyttä sekä
- määritellään toimintatavat riskien hallitsemiseksi, valvomiseksi ja raportoimiseksi.

Riski on epävarmuuden vaikutus tavoitteisiin. Vaikutus on poikkeama odotetusta.

21.11.2019

3 Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät ja vastuut

Kaupunginvaltuusto päättää kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista ja edellyttää, että konsernin kaikissa toiminnoissa ja kaikilla organisaation tasoilla on riittävä sisäinen valvonta ja riskienhallinta.

Kaupunginhallitus vastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjaamisesta ja asianmukaisesta järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta.

Lauta- ja johtokunnat vastaavat omilla tehtäväalueillaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisesta järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta sekä niistä raportoinnista hyväksytyjen ohjeiden mukaisesti.

Johtavat viranhaltijat ja muut tilivelvolliset vastaavat osaltaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanosta ja raportoivat niistä hyväksytyjen ohjeiden mukaisesti.

Konserniyhteisöjen hallitukset ja toimitusjohtajat vastaavat omien yhteisöjensä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja tuloksellisuudesta. Konserniyhteisöt raportoivat konsernijohdolle (kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja) sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja tuloksellisuudesta sekä merkittävien riskien hallinnasta kulloinkin voimassa olevan ohjeistuksen mukaisesti.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat osa jokaisen Järvenpään kaupungin työntekijän ja viranhaltijan työtä.

4 Kokonaisvaltainen sisäisen valvonta ja riskienhallinta osana kunnan johtamis- ja hallintojärjestelmää

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat osa kaupungin ja kaupunkikonsernin johtamis- ja hallintojärjestelmää, päätöksentekoa sekä strategista ja operatiivista toiminnan ja talouden suunnittelua ja seurantaa, poikkeamiin reagointia ja suoriutumisen arviointia. Järvenpään kaupunkikonsernin sisäinen valvonta ja riskienhallinta perustuu kaupunkistrategiaan sekä siitä johdettuihin valtuustokauden ja vuositasoisiiin toiminnan ja talouden tavoitteisiin.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että asetetut tavoitteet saavutetaan ja että toiminta on tuloksellista. Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa ei eriytetä muusta tavoitteiden saavuttamiseen tähtäävästä toiminnasta, vaan se on jatkuva osa päivittäistä johtamista, ohjaamista ja työn toteuttamista. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tulee olla kokonaisvaltaista ja sen tulee toteutua kaikissa toiminnoissa ja kaikilla organisaation tasoilla. Sisäisen valvonnan arviointi ja riskienhallinta kytkeytyvät vuosittaiseen talousarvio- ja tilinpäätösprosessiin.

Sisäinen valvonta toteutuu mm. hyvän hallinnon periaatteiden noudattamisena, selkeinä tehtävien, toimivallan ja vastuiden jakoina, valvonta- ja raportointivelvoitteina, omaisuuden turvaamisena, sopimusten hallintana sekä tietojen ja tietojärjestelmien suojaamisena. Toimiva sisäinen valvonta myös ehkäisee ja paljastaa väärinkäytöksiä.

5 Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointi ja raportointi

Hallitus antaa toimintakertomuksessa arvion merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja toimenpiteistä havaittujen puutteiden korjaamiseksi sekä konserniarvioinnasta.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tuloksellisuutta seurataan talousarviovuoden aikana osavuosisikauksissa. Mikäli tilikaudella havaitaan merkittäviä riskejä, tulee lautakuntien ja viranhaltijoiden sekä konserniyhteisöjen raportoida niistä ja niiden hallintakeinoista välittömästi konsernijohdolle. Valvontavastuussa olevien tulee raportoinnin perusteella ryhtyä tarvittaviin toimenpiteisiin.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteuttamisessa, seurannassa ja raportoinnissa noudatetaan erikseen annettuja ohjeita ja määräyksiä.